

dobri pastir svojih ovčic; v kateri se bo opravičala dan na dan najsvetejša daritev nove zaveze, daritev svete maše, po kateri nam prihaja ves blagoslov, vsa milost iz visokih nebes. Ta cerkev bo tisti presrečni kraj, o katerem Gospod sam govori: »Moje oči bodo odprte, in moja ušesa nastavljena molitvi tega, ki moli na tem kraju. Zakaj izvolil in posvetil sem ta kraj, da je moje ime ondi na večno, in da ostanejo moje oči in moje srce ondi vse dni.»

Blagor nam, da imamo priložnost, za tako lepo podjetje svoje milodare poklanjati in pripomagati, da se postavi veličasten tempel božji, prelepa hiša Gospodova, v kateri se bomo zbirali ob vsaki priložnosti kot otroci Očeta nebeskega; da se mu zahvalimo za vse prejete milosti in dobrote, in da si izprosimo vsega, česar potrebujemo za dušo in telo.

Ako vse to prevdarimo, nas li ne bo to vspodbujalo, da se z veseljem srcem lotimo dela in po svoji moči prinašamo svoje milodare, kakor so to storili nekdanji Izraelci ob zidanju templja jeruzalemskega, o katerih beremo: »Da so se veselili, ko so darove prostovoljno obetali; pa tudi David, kralj, se je veselil v velikem veselju in je hvalil Gospoda vprico vse množice, ter je rekel: Češčen bodi Gospod Bog Izraela, našega Očeta, od vekomaj do vekomaj... Tvoje je vse, in kar smo prejeli iz tvojih rok, smo tebi dali. Popotniki smo namreč pred teboj in ptujci, kakor vsi naši očetje... Vem, moj Bog, da poskušaš srca, in priprostost ljubiš; zato sem tudi jaz v priprostosti svojega srca vesel daroval vse, in tvoje ljudstvo, ki se je tukaj znašlo, sem videl v velikim veseljem tebi darovati darov.« — »Delo je namreč veliko; zakaj ne pripravljamo se prebivališče človeku, ampak Bogu... In če kdo kaj prostovoljno daruje, naj namni danes svojo roko in naj daruje Gospodu, kar hoče.«

Ta lepi vzgled hočemo tudi mi posnemati in se po njem ravnati ter z veseljem srcem prinašati darove svoje ljubezni, da se pozida dostojna hiša božja na čast Bogu svetemu Duhu. Da se bo pa vse delo v redu godilo, vstanovila se je »Družba za pozidanje te cerkve,« katera bo vse mile darove vsprejemala in tudi skrbela, da se bodo ti darovi dobro porabili v prelepi namen. Prijazno se torej vabijo vsi, katerim je mar za to prepotrebno podjetje, da družbi pristopijo kot ustanovniki ali dobrotniki ali pa kot redni udje, da se bo moglo z božjo pomočjo začeti in srečno dokončati.

Ustanovniki darujejo v ta namen 50 gld.

mokroto. Pa tudi tega ne more storiti, ker ima ruto v ustih. Jezika ne more stegniti iz ust, pa tudi ustnic ne more stisniti, da bi sesal mokroto iz zidovja. Pri tem se ga polasti obup.

»Prav se mi zgodi,« si misli sam pri sebi. »Kakor sem delal jaz kristijanom, tako se zdaj godi meni. Sramotno moram umreti v ti luknji od lakote in žeje, in potem? Kaj sledi potem?« Vse peklenske podobe, ki so po paganski veri bile naslikane po paganskih templjih, mu stopijo živo pred oči. Tu vidi, kako divji sloni teptajo duše pogubljenih in jih prebadajo s svojimi čekani; tam zopet gleda, kako trgajo pogubljene levi in tigri, kako jih obdajajo in zbadajo strupene kače, kako jih česajo zmaji in druge pošasti in kako jih na vse mogoče načine trpinčijo peklenski duhovi. Njegova vera mu ni dajala zaupanja v usmiljenega Boga, ki z veseljem objame zgrevanega grešnika, kakor oče zgubljenega sina, zato ni čudno, da je konečno iz strahu zgubil pamet. Po cele ure je divjal obupan, potem pa se je zopet smejal in vedno govoril: »1000 kvanov imam že v žepu in 1000 jih še dobim. Kaj zato, če sem žejen? Za 1000 kvanov se da kupiti veliko, veliko žganja. In če Budi (paganski bog) obljudim 1000 kvanov, me gotovo pusti v nebesa mesto v pekel, ki je le za uboge hudiče!

ali se več po svoji dobri volji, kdor manje pokloni, je dobrotnik; redni udje pa dajejo vsaki mesec 10 kr., ali celo leto 1 gld. 20 kr. Imena vseh darovalcev se bodo vpisala v posebno knjigo za vedni spomin; upamo pa tudi, da bodo angeli božji njihova imena vpisali v bukve večnega življenja!

Vse doneske sprejema knezoškofijski župnijski urad sv. Duha v Središču, Polstrau.

## Gospodarske stvari.

### Kmetijska zadruga v Horjulu na Kranjskem.

Ob priliki ustanovnega zbora »Naše straže« v Ljubljani sem si šel ogledat kmetijski zadrugi v Dobropoljah in v Horjulu. Kar sem tu videl, me je popolnoma zadovoljilo in vzbudilo v meni prepričanje, da je zadnji čas, da se tudi Slovenci na Štajarskem zganemo in začnemo povsod, posebno še ob meji, ustanovljati kmetijske zadruge, da združimo slovensko ljudstvo v gospodarskem oziru in ga obvarujemo popolnega propada in odvisnosti od tujcev.

Prijatelj slov. ljudstva je v našem listu že opisal delovanje dobrepoljske kmetijske zadruge, tu pa naj sledi popis horjulske.

Horjul je vas in leži na južnozahodni strani Ljubljane, od mesta tri ure oddaljena.

Tu obstoji kmetijska zadruga dobro pol drugo leto; delovati je začela 1. aprila 1897. Vrli posestnik Ivan Stanovnik, ki je duša vsemu gospodarskemu gibanju v Horjulu, je tu že l. 1894 ustanovil hranilnico in posojilnico po Raiffeisenovih načelih, ki je kmalu začela izvrstno delovati. Lansko leto pa je s pomočjo vlč. g. domačega župnika Petra Bohinca ustanovil kmetijsko zadrugo, ki že izbornu prospeva.

V začetku so imeli prostore pri nekem kmetu v najemu; kmalu pa so pozidali društveno hišo za zadrugo, ki jih je stala nekaj nad 3000 gld. Hišo sem si dobro ogledal. Dolga je 22 metrov, široka pa 11; nadstropja nima. Na levi strani od vhoda je prodajalnica; tu sem našel platno, kavo, moko in vse, kar pač kmet potrebuje. V prodajalnici je tudi par klopij in miz, da se lahko vsede in pije, kdor želi. Zraven je mala soba, v kateri je v enem kotu zadržna pisarna in blagajna, na drugi strani pa štečilno ognjišče.

Na drugi strani je le ena velika sobana kot magacin ali skladišče. Tam sem videl vse polno raznih vreč, polnih in praznih.

1000 kvanov! in moj prijatelj, vojni minister mi se da 1000 in princ 10.000 ali 100.000, in jaz si kupim potem celi Anam in živim v veselju. Joj mene! Kako me muči žeja in boli hrbet! Pomagajte vendar bogatemu Mingeju!»

Tako je besnel stari jetničar. Naš mladi Tuan pa je med tem že četrti dan ležal v ječi z nekim divjim in popolno neznanim možem skupaj zvezan. Svojo mater je mogel le tisti kratki trenutek videti v nasprotnem kotu temne ječe, kedar so jetnikom prinesli nekaj riža in vode. Gotovo je tudi ona močno privezana na svojem mestu, drugače bi bila že davno našla svojega sinčka izmed ubogih jetnikov, tako si je mislil Tuan sam pri sebi. In kako je želel le nekaj besed govoriti z njo! Vedel je, da je zarota zoper cesarja in vse kristjane, in to bi ji bil srčno rad razodel, da bi mu dala kak dober svet. Zdaj pa je mogel le moliti in enkrat na dan videti njen blede obraz ter od daleč prejeti njen pozdrav in blagoslov, kajti iz ust ji je bral, da ga blagoslovlja in tolaži.

Kadar je vladala po ječi nočna tema, potegne Tuan tiho sv. križ iz žepa, ga poljublja in moli, in Bog napolni njegovo srce z nebeško tolažbo. Bil je vkljub vsemu trpljenju popolnoma miren. Celo mlademu roparju, s katerim je bil priklenjen, se je smilil

Na to me je peljal g. Stanovnik na dile. Tu je prav čedna sobica, v kateri ima hranilnica in posojilnica svojo pisarno in blagajno. V tej sobi tudi spita prodajalka in kuharica zadruge. Na obeh straneh sobe se je meso sušilo; zraven je dimnica; na drugi strani pa je velik prostor za skladišče. Na dvorišču sem našel pod streho mnogo sežnjev drv. Nato sva šla v klet; tu je bilo na razpolaganje črno in belo vino, prav izvrstno v velikih sodih, ki se toči liter po 24 kr. Kupili so ga kar s sodi vred. V kleti se tudi shranjuje meso.

Tako je razdeljena zadržna hiša. Pri zadržni kupujejo le udje. Zadruga toči vino, kuha jedi in peče kruh. Piti se sme v zadržni hiši največ pol litra vina, da tako ne more nihče očitati zadržni, da povspešuje pijančevanje. Vino je kajpada dobro, ker je pristno. Prodajalnica je vsak dan odprta, v nedeljah od 5. ure zjutraj do »Zdrave Marije« zvečer. Med rano, pozno in popoldansko službo božjo se prodajalnica zapre. Tu dobiš jesti, kakor v gostilnici. Jaz sem si privoščil prav ukusne jetrce za južino, ko sem vse pregledal. Zadruga ima tudi mesarijo. Prej je bil mesar v Horjulu; ko se je ustanovila zadruga, je opustil lastno mesarijo in sedaj kolje za zadrugo.

Tri osebe imajo opraviti vsak dan pri zadržni; prodajalka in kuharica dobita ena 10 gld., druga 12 gld. na mesec; seveda dobi tudi g. Stanovnik, ki vodi hranilnico in posojilnico in zadrugo ter vse pisanje opravlja sam, svojo odškodnino; koliko, ne vem.

Ko se je zadruga ustanovila, je bilo seveda veliko nasprotstva in svaje; pa to je kmalu minilo; sedaj so skoraj vsi vaščani pri zadržni. Šteje že 260 udov. Vsak vplača delež 25 gld.; če ne more na enkrat vsega plačati, pa plačuje v obrokih po 5 gld. Delež se mu obrestuje. (Konec prih.)

## Dopisi.

**Iz Celja.** Odgovor dopisniku iz Kozjega na dopis: »Resna, pa zadnja beseda« v št. 50. »Slov. Gospodarja« od 15. t. m.: Izjavljamo, da nam se ne bi morda neopravičeno očitalo, da Celjani roke križem držimo, da smo prav radi pripravljeni, ukreniti vse potrebno, da se ustanovi v Kozjem čim prej prepotrebna posojilnica. Gospodje, kateri se za to zanimajo in kateri nam žal niso znani, izvolijo naj se obrniti na nas in mi jim bomo z veseljem pomagali s svojim svetom. Prav tako smo tudi pripravljeni, poslati ta-

in čudil potrpežljivosti pridnega Tuana. V začetku je sicer močno zmerjal našega mladčena in mu dal občutiti tudi svojo pest, a Tuan je na vse to odgovarjal le z ljubeznijo in potrpežljivostjo. To je popolnoma spremenilo trdosrčnega roparja. On skrbno dečka opazuje in konečno misli, da je našel vzrok, zakaj je Tuan vedno zadovoljen in vesel. (Konec prihodnjič.)

## Smešnice.

Krčmar: »He, Janez! Si li zapisal liter vina, katerega je izpil včeraj potnik, ki stanuje v sobi št. 3?«

Natakar: »Tisti liter? Zdi se mi — da, da, mislim, da sem ga zapisal!«

Krčmar: »No, krivica naj se mu ne godi! Nečem nikogar oslepariti; pa če ne veš dobro, ali si zapisal ali ne — pa zapiši še jedenkrat!«

Krojač: »Prosim da poravnate račun!«  
Dijak: »Ta mesec vam ne morem vsega plačati!«

Krojač: »Tako ste rekli tudi oni mesec!«  
Dijak: »No, ali nisem ostal mož beseda?«